

สถานที่วิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช

สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช

จิ้งเหลนหลากหลาย

Eutropis macularia (Blyth, 1853)

Speckled sun skink

จิ้งเหลนหลากหลาย – *Eutropis macularia* (Blyth, 1853)

ลักษณะ มีขนาดตัวเล็ก (จากปลายปากถึงรูก้น 65 มิลลิเมตร และหางยาว 100 มิลลิเมตร) หัวยาวและส่วนหัวกว้างกว่าลำคอเล็กน้อย ส่วนปลายของหัวเรียว หางยาว ผิวหนังลำตัวมีเกล็ดปกคลุมและมีลักษณะเป็นเกล็ดพื้นผิวมัน เกล็ดบนหัวเป็นแผ่นกว้างและพื้นเรียบ แต่เกล็ดบริเวณท้ายทอยมีสันแบน เปลือกตาล่างมีเกล็ดปกคลุมและตัวเกล็ดเป็นแผ่นที่บวมแสง เกล็ดบนหลังและด้านบนของหางรูปร่างหลายเหลี่ยมและตัวแผ่นเกล็ดมีสันแบน 5-6 สัน เกล็ดด้านข้างลำตัวมีสันแบน 6-7 สัน เกล็ดด้านท้องเรียบ เกล็ดใต้หางเรียบ เกล็ดรอบลำตัวในตำแหน่งกึ่งกลางตัวจำนวน 30 เกล็ด

ลำตัวมีด้านหลังสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลเทา แต่จิ้งเหลนวัยอ่อนมีหัวและส่วนต้นของด้านหลังสีน้ำตาลแดง บนหลังและด้านบนของหางมีปื้นสีดำกระจาย ขอบด้านข้างของหัวมีแถบสีจางพาดยาวจากส่วนปลายของปากผ่านไปทางด้านบนของตาและขอบด้านข้างของด้านหลังไปสิ้นสุดที่หาง โดบแถบมีสีจางลงตามลำดับเมื่อเลี้ยวหัวไหล่ไป ด้านข้างลำตัวและด้านบนของหางสีน้ำตาลเข้มหรือสีดำและมีจุดสีขาวกระจายค่อนข้างมาก ขอบปากบนสีขาวและเป็นเส้นสีขาวต่อเนื่องไปถึงส่วนต้นของขาหน้า คางและด้านท้องขาวอมสีฟ้า ขาหน้าและขาหลังสีน้ำตาลและมีจุดสีขาวกระจาย ในช่วงเวลาสืบพันธุ์ทั้งเพศผู้และเพศเมียมีคางและส่วนต้นของหน้าอกเป็นสีส้มหรือสีแดง โดยเพศผู้มีสีเข้มกว่าของเพศเมีย

ขาหน้าและขาหลังค่อนข้างยาว นิ้วตีนยาว นิ้วตีนทุกนิ้วมีเล็บ ด้านใต้ของข้อตีนหลังมีเกล็ดเป็นตุ่มรูปทรงสูงและมีช่องว่างระหว่างเกล็ด (chigger refuge – เพราะส่วนมากมักมีเห็บอาศัยอยู่)

การแพร่กระจาย ภูฐาน อินเดีย ศรีลังกา ปากีสถาน บังคลาเทศ เมียนมาร์ ลาว เวียดนาม กัมพูชา มาเลเซีย ในประเทศไทยพบทุกภาคของประเทศ ในพื้นที่สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกกราชพบในป่าเต็งรัง ป่าดิบแล้ง ป่าปลูก บริเวณสันเขื่อนของอ่างเก็บน้ำ และกลุ่มไม้บริเวณอาคารของสถานีวิจัยฯ

พื้นที่อาศัย หากินอยู่บนพื้นดินในพื้นที่ป่า พื้นลานซีเมนต์ของสันเขื่อน และพื้นดินบริเวณอาคารของสถานีวิจัยฯ

นิสัย หากินในเวลากลางวันและอยู่บนพื้นดินเป็นส่วนใหญ่ หากินด้วยการเดินไปบนพื้นดิน ถ้าเป็นพื้นที่ป่าจะเดินขึ้นไปบนกองใบไม้หรือมุดลงไปได้กองใบไม้เพื่อมองหาเหยื่อ ถ้าเป็นพื้นลานซีเมนต์ของสันเขื่อนหรือพื้นดินบริเวณอาคารของสถานีวิจัยฯ ซึ่งไม่มีกองใบไม้ จะเดินและหยุดเป็นช่วงเพื่อมองหาเหยื่อ เมื่อถูกรบกวนจะวิ่งหลบหนีเข้าหาที่ซุกซ่อนตัวที่อยู่ใกล้ที่สุดอย่างรวดเร็วและ

หยุดนิ่งอยู่กับที่ เวลากลางคืนจะหลบพักผ่อนได้ซ่อนไม้ ในพุ่มไม้ หรือในโพรง มีพฤติกรรมปล่อยหางหลุดจากลำตัว

สถานภาพ ไม่ได้เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 และไม่มีสถานภาพเพื่อการอนุรักษ์ตามเกณฑ์ของ Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning (2005) และตามเกณฑ์ของ IUCN (2008) ในพื้นที่สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกกราชมีประชากรในระดับชุกชุม